



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2038/2018
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Динић, адвокат из ..., против туженог ЈП Пошта Србије Београд, РЈ Поштански саобраћај Ниш, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4342/17 од 02.03.2018. године, у седници одржаној 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4342/17 од 02.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3181/2013 од 15.09.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и поништено решење туженог бр. ...-.../... од 28.05.2013. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ...-.../... од 13.03.2002. године, анекс бр. ... уговора о раду бр. ...-.../... од 01.12.2005. године и анекс бр. ... уговора о раду бр. ...-.../... од 22.03.2013. године, као незаконито и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, као и да му призна сва права на раду и по основу рада од престанка радног односа до повратка на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 246.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4342/17 од 02.03.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се као неправилно и незаконито поништи решење туженог бр. .../.../... од 28.05.2013. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ...-.../... од 13.03.2002. године, анекс бр. ... уговора о раду бр. ...-.../... од 01.12.2005. године и анекс бр. ... уговора о раду бр. ...-.../... од 22.03.2013. године, као и да га врати на рад и да му се признају сва права на раду и по основу рада, од престанка радног односа до повратка на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 8.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује да је побијаном пресудом почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, међутим то није од утицаја, с обзиром да се у смислу члана 407. ЗПП ревизија не може да изјави због ове повреде одредаба Закона о парничном поступку. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. истог закона, на коју се ревизијом такође указује, а указивање на погрешну примену члана 8. ЗПП у суштини се оспорава утврђено чињенично стање, што није ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на радном месту управника поште ... реда у РЈ поштанског саобраћаја „Ниш“, ЈПМ ..., сходно закљученом уговору о раду и анексима уговора о раду, а у опису посла његовог радног места предвиђено је обављање послова организације, предузимање оперативних мера и контрола рада поште ... реда, као и обављање послова по налогу непосредног руководиоца. Чланом 10. уговора о раду одређени су и такстативно наведени случајеви због којих послодавац може запосленом отказати уговор о раду, а каснијим анексима је ова одредба промењена тако што је уговорено да свака од уговорних страна може да откаже уговор о раду под условима и у случајевима утврђеним законом и колективним уговором. У вези извршене интерне ревизије код туженог у ЈПМ ..., записником о извршеној интерној ревизији технолошких система од 07.03.2013. године утврђено је да су делимично отклоњене неправилности из претходне интерне ревизије, које су констатоване у извештају од 28.04.2010. године, као и да је утврђен низ других неправилности ближе наведених у овом записнику. Након извршене ревизије, директор РЈ Поштанског саобраћаја Ниш донео је одлуку о формирању комисије ради утврђивања чињеничног стања, одговорности запослених и предлагања адекватних мера. Решењем туженог број ...-.../... од 28.05.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду и пратећи анекси уговора о раду, због повреде радне обавезе утврђене чланом 98. ставом 1. тачком 1. Колективног уговора за ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, јер је непрописно и несавесно извршавао радну обавезу, а на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, и то услед: непрописног руковања благајничким средствима, тако што се поштар на IV реону, за исплате на доставе, задуживао новчаним износима преко осигураног лимита, утврђеног полисом осигурања имовине, што је поновљена примедба, са тачним навођењем датума и часа оваквог задуживања; невршењем оперативне и документарне контроле технолошког процеса рада, јер достављачи, који су задуживали поштанске пошиљке за уручење нису вршили уручење истих, што је утврђено у поступку ревизије када је у Пошти затечен велики број пошиљки у периоду од 2012-2013. године за које није било доказа о покушају уручења, са навођењем врсте и броја таквих пошиљки; услед закључивања фискалне касе знатно пре истека радног времена код Поште за рад са корисницима, будући да је Пошта радила до 16,00 часова, а фискална каса је закључавана раније, са навођењем датума и часа када се поступало на наведени начин, као и непрописног руковања и чувања поштанских жигова, јер се погрешно навијао датум на поштанском

жигу, будући да је на дан вршења ревизије на шалтеру Поште затечен поштански жиг „Ц“ којим је задужен запослени ББ, који је био одсутан, а поштански жиг „Е“, који користе поштари није био обезбеђен и закључан по изласку поштара на доставу. Пре отказа уговора о раду тужиоцу и синдикату код туженог, достављено је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 24.04.2013. године, поводом ког упозорења се тужилац писмено изјаснио 30.04.2013. године. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђена је висина износа којим су се поштари задужили 06.02.2013. године, 07.02.2013. године и 25.02.2013. године и висина појединачног износа сваке трансакције и раздужења у том дану.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтев тужиоца, с обзиром да је сматрао да је побијано решење о отказу уговора о раду неосновано, јер је тужиоцу уопштено стављено на терет да није вршио контролу рада, да није наведено када и на који начин је био дужан да врши контролу, па како за туженог нису наступиле никакве штетне последице, нити је тужени доказао да је тужилац намерно или крајњом непажњом учинио повреду радне обавезе у смислу да није предузео никакве мере о контроли пословања туженог, да тужилац није учинио повреду радне дужности и да није наступио отказни разлог за престанак радног односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца, сматрајући да је побијано решење о отказу уговора о раду законито, са образложењем да је тужилац својим понашањем учинио повреду радне обавезе које су му стављене на терет, будући да су приликом контроле извршене од стране Самосталног сектора за интерну ревизију од 07.03.2013. године уочене неправилности и пропусти управо из делокруга и описа посла и одговорности тужиоца, применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13).

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право и закључио да је побијано решење о отказу уговора о раду законито и да је тужилац учинио повреду радне обавезе које су му побијаним решењем стављене на терет, односно да је непрописно, несавесно и неблаговремено извршавао радне обавезе.

Чланом 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Према члану 98. став 1. тачка 1. Колективног уговора код туженог послодавац може да откаже уговор о раду запосленом, на начин и по поступку предвиђеним законом, у случају да запослени својом кривицом учини повреду радних обавеза и то ако непрописно, несавесно или неблаговремено извршава радне обавезе.

Код утврђеног да је тужилац био у радном односу код туженог на радном месту управника поште и да је његова обавеза била да обавља послове организације, да предузима оперативне мере, као и да врши контролу рада поште, да је утврђено да се поштар на IV реону, за исплате на доставе, задуживао новчаним износима преко осигураног лимита утврђеног полисом осигурања имовине, да достављачи, који су

задуживали поштанске пошиљке за уручење нису вршили уручење истих и да је фискална каса закључивана пре истека радног времена за рад са корисницима, то је правилан закључак другостепеног суда да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе, јер је непрописно, несавесно и неблаговремено извршавао радне обавезе предвиђене анексом уговора о раду од 17.11. 2008. године, и да је побијано решење донето у складу са напред цитираним одредбама Закона о раду и Колективног уговора код туженог, а које одредбе се примењују сагласно уговору о раду и анексима уговора о раду закљученим између странака. Наиме, тужилац је као управник поште имао обавезу да организује и врши контролу рада, па самим тим и контролу висине износа новца којим су се поштари задуживали пре изласка на терен, контролу уручења пошиљки и поступка са неурученим пошиљкама, као и контролу закључивања фискалне касе, с обзиром да је обавеза тужиоца, као управника поште, била да организује и контролише рад запослених, па су стога неосновани наводи ревизије да су учињене неправилности пропуст запослених, а не његов. Осим тога тужилац је и раније имао пропусте у раду које су уочене током ранијих ревизијских контрола, а у време вршења ревизијске контроле тужилац је био присутан и потписао је записник не стављајући примедбе на исти.

Супротно наводима ревизије, а имајући у виду цитиране одредбе Закона о раду, и Колективног уговора код туженог, као и одредбе уговора о раду и анексе тог уговора, а код утврђеног да је тужилац обављао послове управника поште супротно опису послова утврђених анексом уговора о раду од 17.11. 2008. године, то је правилан закључак другостепеног суда да понашање тужиоца представља повреду радне обавезе предвиђене напред наведеним анексом уговора о раду, јер тужилац није организовао рад поште, нити предузимао оперативне мере и вршио контролу рада поште, чији је био управник, због чега је дошло до неправилности у раду запослених у тој пошти, а које неправилности су уочене током ревизијске контроле. Стога су неосновани наводи ревизије да је погрешно примењено материјално право у смислу да на страни тужиоца не може постојати кривица за учињене повреду радне обавезе.

Како је неоснован захтев за поништај отказа уговора о раду, то је правилно одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

Осталим наводима ревизије побија се утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено у смислу члана 407. ЗПП.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић